

VOORWAARDEN,

Algemene inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden

Algemene inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden van Remmers Bouwgroep B.V. en de ondernemingen die met haar in een groep zijn verbonden als bedoeld in artikel 2:24b BW.

Gedeponeerd op 29 mei 2017 bij de Kamer van Koophandel te Eindhoven.

I ALGEMEEN GEDEELTE

Algemeen

Artikel 1: Definities en toepasselijkheid

1.1 In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

-“de Oprachtgever”: Remmers Bouwgroep B.V. en/of één of meer van haar dochtermaatschappijen.

-“de Oprachtnemer”: elke natuurlijke of rechtspersoon met wie de Oprachtgever over de totstandbrenging van een Overeenkomst onderhandelt en/of een Overeenkomst sluit.

-“de Principaal”: de Oprachtgever volgens de Hoofdaannemingsovereenkomst.

-“de Bouwdirectie”: de directie volgens de Hoofdaannemingsovereenkomst.

-“Overeenkomst”: elke overeenkomst tussen Oprachtgever en Oprachtnemer.

-“Hoofdaannemingsovereenkomst”: de Overeenkomst tussen de Oprachtgever en de Principaal.

-“het Project”: de opdracht omschreven in de Hoofdaannemingsovereenkomst.

-“Werkzaamheden”: alle werkzaamheden die door Oprachtnemer in het kader van de Overeenkomst moeten worden uitgevoerd.

-“Levering van zaken”: levering van zaken waaronder mede begrepen alle werkzaamheden en diensten, die verband houden met de levering van zaken, voor zover deze niet vallen onder “Uitvoering van werken”.

-“Uitvoering van werken”: het verrichten van ontwerp- en/of uitvoeringswerkzaamheden, waaronder het tot stand brengen van een stoffelijk werk, en/of het verrichten van diensten, al dan niet gepaard gaande met de levering van zaken, niet zijnde een arbeidsovereenkomst.

1.2 Indien de Overeenkomst betrekking heeft op de Levering van zaken is naast het bepaalde in het algemeen gedeelte (I) het bepaalde in het bijzonder gedeelte inkoopvoorwaarden (II A) toepasselijk. Ingeval van tegenstrijdigheid prevaleert in dat geval het bepaalde in het bijzonder gedeelte inkoopvoorwaarden.

1.3 Indien de Overeenkomst betrekking heeft op Uitvoering van werken is naast het bepaalde in het algemeen gedeelte (I) het bepaalde in het bijzonder gedeelte onderaannemingsvoorwaarden (II B) toepasselijk. Ingeval van tegenstrijdigheid prevaleert in dat geval het bepaalde in het bijzonder gedeelte onderaannemingsvoorwaarden.

Belangrijke waarden en normen Remmers Bouwgroep

Artikel 2: Integriteit en duurzaamheid

2.1 De Oprachtnemer, alsook de ondernemingen die met Oprachtnemer in een groep zijn verbonden als bedoeld in artikel 2:24b BW, zijn medewerkers, alsmede door hem ingeschakelde onderaannemers, werknemers en leveranciers zullen bij de uitvoering van de Overeenkomst de normen in acht nemen die zijn neergelegd in de vigerende bedrijfsgedragscode (‘Gedragscode’) en handelen in overeenstemming met de in de

‘Verklaring Duurzaamheid’ opgenomen principes en eisen, welke beide documenten zijn te downloaden van onze website www.remmersbouwgroep.nl.

2.2 Bij een ernstig vermoeden dat sprake is van gedragingen die in strijd zijn met de Gedragscode en/of de Verklaring Duurzaamheid is de Oprachtgever gerechtigd een audit te laten uitvoeren door een onafhankelijke partij. De Oprachtnemer zal hieraan zijn medewerking verlenen, alsook zorgdragen dat de in art 2.1 genoemde partijen en personen hun medewerking verlenen. Op het moment dat de conclusies van de audit met zich brengen dat de gedragingen in strijd zijn met de Gedragscode en/of de Verklaring Duurzaamheid, zal Oprachtnemer direct zorgen dat Oprachtnemer en/of de in art 2.1 genoemde partijen en personen weer handelen overeenkomstig de Gedragscode en/of de Verklaring Duurzaamheid, waarbij Oprachtnemer eventuele schade voor zijn rekening zal nemen waaronder de kosten van voornoemde audit.

Het handelen in strijd zijn met de Gedragscode en/of de Verklaring Duurzaamheid wordt beschouwd als een materiële tekortkoming.

Artikel 3: Veiligheid en milieu

3.1 Oprachtnemer zal alles in het werk stellen om de veiligheid van projectmedewerkers, ketenpartners en de omgeving van het Project te waarborgen en het veiligheids- bewustzijn te vergroten. Tevens stimuleert Oprachtnemer dat alle betrokkenen

proactief handelen ten aanzien van veiligheid. Oprachtnemer zorgt dat Oprachtnemer, zijn medewerkers, alsmede door hem ingeschakelde onderaannemers, werknemers en leveranciers zich gedragen volgens de houding- en gedragsregels en de veiligheidsregels zoals vastgelegd in het Project Kwaliteit Plan (PKP/VGWM). Dit wordt op verzoek toegezonden.

3.2 Oprachtnemer is verplicht de instructies, eisen en aanwijzingen van de Oprachtgever, de Bouwdirectie of overheidsinstanties zoals de arbeidsinspectie, strikt na te leven.

3.3 De Oprachtgever verklaart in bezit te zijn van het certificaat “VCA**” of “VCA***”. Kopie van dit certificaat dient voor aanvang Werkzaamheden in het bezit te zijn van de Oprachtgever.

3.4 De Oprachtnemer verzorgt of neemt deel aan (digitale) toolboxmeetings (periodieke veiligheidsinstructies) en draagt zorg voor het uitvoeren en naleven van de regels en voorschriften welke voor het Project van toepassing zijn.

3.5 De Oprachtnemer verklaart in het bezit te zijn van alle certificaten welke wettelijk en (indien van toepassing) volgens plaatselijke voorschriften vereist zijn voor het uitvoeren van de Werkzaamheden. Kopieën worden op eerste verzoek van de Oprachtgever verstrekt.

3.6 De Oprachtnemer is verplicht tot het nemen van zodanige maatregelen dat tijdens aan- en afvoer van materieel en/of materialen en tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden op het bouwterrein geen bodemverontreiniging en/of milieuschade zal optreden. Mocht er echter toch bodemverontreiniging en/of milieuschade optreden dan verplicht de Oprachtnemer zich tot het terstond nemen van passende maatregelen en het melden aan de Oprachtgever van deze verontreiniging, alsmede het voor zijn rekening herstellen van de oorspronkelijke situatie. De Oprachtnemer vrijwaart de Oprachtgever voor aanspraken van derden ter zake.

3.7 Bij niet nakoming door de Oprachtnemer van één of meer van de in de vorige leden omschreven verplichtingen of gedragingen, heeft de Oprachtgever het recht de persoon wiens gedragingen het betreft van het Project weg te sturen en hem verdere toegang te ontzeggen.

Overeenkomst

Artikel 4: Totstandkoming en inhoud van de Overeenkomst

4.1 De Oprachtnemer doet zijn offerte gestand gedurende een termijn van 6 weken. In het geval de Oprachtnemer zijn offerte uitbrengt in het kader van deelname aan een aanbestedingsprocedure door de Oprachtgever, dan doet de Oprachtnemer zijn offerte gestand tot een half jaar na de gunning van het Project door de Principaal aan de Oprachtgever.

4.2 De Oprachtnemer dient de hem toegezonden en in onderling overleg tot stand gekomen Overeenkomst ongewijzigd en ondertekend aan de Oprachtgever te retourneren binnen 14 dagen na datum verzending van de Overeenkomst. Indien de Oprachtnemer in gebreke blijft binnen de hierboven gestelde termijn de Overeenkomst te retourneren en binnen die termijn geen bezwaar aantekent tegen de inhoud daarvan, dan wel met de uitvoering van de Overeenkomst is begonnen, wordt de Overeenkomst geacht te zijn aanvaard op de condities als vermeld in de Overeenkomst en onder toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden.

4.3 Op alle Overeenkomsten van de Oprachtgever zijn van toepassing als waren zij daarin letterlijk opgenomen (met dien verstande dat voor “Principaal” moet worden

gelezen “Oprachtgever” en dat als Oprachtnemer gezien dient te worden oprachtnemer onder de Hoofdaannemingsovereenkomst):

a. alle op de Hoofdaannemingsovereenkomst betrekking hebbende technische en administratieve bepalingen van het toepasselijke bestek, proces-verbaal en/of staat van aanwijzing of soortgelijke bestekswijzigingen;

b. al het overige waardoor de Oprachtgever uit hoofde van de Hoofdaannemingsovereenkomst tegenover de Bouwdirectie en/of de Principaal gebonden is, voor zover direct of indirect verband houdende met de Overeenkomst en indien en voor zover Oprachtnemer daarvan kennis heeft kunnen nemen

voorafgaand aan de totstandkoming van de Overeenkomst.

Het bepaalde in de Overeenkomst prevaleert te allen tijde boven het gestelde onder lid a en b.

4.4 De in het kader van de Werkzaamheden van toepassing zijnde technische en

administratieve bepalingen van het bestek en de daarbij behorende tekeningen, alsmede proces-verbaal en/of staat van aanwijzing, toelichtingen, aanvullingen en overige ter zake relevante bescheiden zijn voor de Oprachtnemer bij de Oprachtgever ter inzage beschikbaar. Desgevraagd zullen van deze stukken aan de Oprachtnemer kopieën worden verstrekt. De Oprachtnemer wordt geacht inzage in voornoemde stukken te hebben gehad en alle overige door hem gewenste

inlichtingen te hebben verkregen.

Rechten en verplichtingen Oprachtnemer

Artikel 5: Waarschuwingsplicht

5.1 Oprachtnemer is verplicht Oprachtgever schriftelijk te waarschuwen, indien inlichtingen, gegevens, plannen, werkwijzen, instructies, en dergelijke, verstrekt door of namens Oprachtgever of beslissingen genomen door of namens Oprachtgever, fouten bevatten of gebreken vertonen of hij vermoedt dat er sprake is van dergelijke fouten of gebreken. Indien Oprachtnemer nalaat de in de vorige

volzin bedoelde schriftelijke mededeling te doen, is hij aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen van zijn nalaten.

Indien Oprachtnemer nalaat de in de vorige volzin bedoelde schriftelijke mededeling te doen, is hij aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen van zijn nalaten.

Artikel 7: Non-concurrentie

7.1 De Oprachtnemer zal zich onthouden van het rechtstreeks doen van prijsopgaven en/of aanbiedingen aan de Principaal betreffende het Project waarvoor door de Oprachtgever met de Principaal onderhandelingen worden gevoerd of een Hoofdaannemings- overeenkomst wordt of is aangegaan.

Artikel 8: Uitbesteding en inlening

8.1 Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever, aan welke toestemming voorwaarden kunnen worden verbonden, is het de Opdrachtnemer niet toegestaan de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een derde uit te besteden ofwel gebruik te maken van ingeleende werknemers meer in het bijzonder zogenaamde ZZP'ers welke op urenbasis zijn gecontracteerd.

8.2 Bij inlening van werknemers als in het vorig lid bedoeld, is de Opdrachtnemer verplicht de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 18 strikt na te leven om gevrijwaard te zijn tegen eventuele aansprakelijkstelling in het kader van de inlenersaansprakelijkheid (artikel 34 Invorderingswet 1990). Te dezer zake geldt de vrijwaringsverplichting van de Opdrachtnemer als bedoeld in artikel 18.1.

8.3 Indien de Opdrachtnemer zijn Werkzaamheden, of een gedeelte daarvan, na verkregen toestemming opdraagt aan een ander, dient hij daarvoor onverwijld een schriftelijk contract op te stellen, waarvan de voorwaarden van deze Overeenkomst deel dienen uit te maken, in dier voege dat de Opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van de Opdrachtgever en de leverancier/onderaannemer die van de Opdrachtnemer.

Artikel 9: Verzekering

9.1 De Opdrachtnemer is gehouden genoegzame verzekering(en), met een minimale dekking van € 2.500.000,- per gebeurtenis/aanspraak, ter dekking van zijn (ontwerp) aansprakelijkheid af te sluiten, bij gebreke waarvan Opdrachtgever gerechtigd is de Overeenkomst te ontbinden onverminderd de overige rechten van de Opdrachtgever. Verzekering van zijn aansprakelijkheid laat onverlet de aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer op grond van de Overeenkomst of de wet.

9.2 Indien meerdere verzekeringen van toepassing zijn bij een schade gaat de (beroeps) aansprakelijkheidsverzekering van de Opdrachtnemer te allen tijde voor op andere verzekeringen.

9.3 Bij levering respectievelijk inzet van motorrijtuigen en ander rollend materieel dient de Opdrachtnemer het risico van aansprakelijkheid voor schade jegens de Opdrachtgever en/of derden te verzekeren overeenkomstig de wettelijke vereisten en met inachtneming van het van toepassing zijnde bestek en/of andere contractuele bepalingen.

De verzekeringspolissen dienen onder meer te voldoen aan de navolgende voorwaarden:

- de Opdrachtgever dient in verband met de Overeenkomst als medeverzekerde op de polis van de Opdrachtnemer te worden aangemerkt;
- de motorrijtuigen- en werkmaterieelverzekeringen mogen geen uitsluitingen bevatten ten aanzien van het zogenaamde werkrisico en/of schade aan ondergrondse zaken, zoals maar niet beperkt tot kabels en leidingen.

9.4 bij tegenstrijdigheid tussen de eisen die de Principaal stelt aan de inhoud van de verzekering van de Opdrachtgever en de daadwerkelijke inhoud van de verzekering van de Opdrachtgever prevaleert de laatste. Dat wil zeggen dat de Opdrachtnemer zich niet kan beroepen op de betreffende eisen van de Principaal.

9.5 De Opdrachtnemer is gehouden aan de polis verplichtingen zoals deze in de door Opdrachtgever en/of Principaal afgesloten verzekeringen zijn/worden vastgelegd. In geval de Opdrachtnemer tekortschiet in de nakoming hiervan is de Opdrachtgever gerechtigd om deze verplichtingen namens en voor rekening van de Opdrachtnemer na te komen.

9.6 Aanspraken op enige eventueel door de Opdrachtgever (of de Principaal) afgesloten verzekeringen ontstaan eerst door een daartoe strekkende verklaring door de Opdrachtgever (of de Principaal) aan de betreffende verzekeraar(s).

9.7 Het eigen risico van enige verzekering komt geheel voor rekening van de Opdrachtnemer voor zover schade voor rekening of risico van Opdrachtnemer komt.

Artikel 10: Certificaten

10.1 Indien in de Overeenkomst certificaten, attesten, garantiebewijzen en/of instructieboeken

e.d. worden verlangd, draagt de Opdrachtnemer zorg, dat deze uiterlijk binnen twee weken na oplevering van de Werkzaamheden in het bezit van de Opdrachtgever zijn, tenzij in de Overeenkomst een eerder tijdstip is genoemd.

Artikel 11: Garantie & conformiteit

11.1 Onverminderd zijn aansprakelijkheid uit hoofde van de Overeenkomst of de wet garandeert de Opdrachtnemer gedurende de in de Overeenkomst te bepalen periode, bij gebreke waarvan een periode van vijf jaar geldt, dat de Werkzaamheden inclusief de daarvoor gebruikte zaken ten minste zijn:

- van goede kwaliteit, zonder gebrek in ontwerp, constructie, montage en materiaal; en
- in overeenstemming met hetgeen in de Overeenkomst (en de daarbij behorende bescheiden, waaronder die bedoeld in artikel 4.3 van deze voorwaarden) is bepaald en geschikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd en conform de eisen die daaraan in de Overeenkomst en door of vanwege de overheid zijn gesteld; en
- van deugdelijk materiaal en goede uitvoering zijn, uitgevoerd door vakbekwame personen onder deskundige leiding, in alle opzichten overeenkomstig de tekeningen en specificaties en, indien van toepassing, ten minste gelijk zijn aan door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever ter beschikking gestelde of getoonde monsters of modellen.

Het geleverde zal overigens volledig in staat zijn de beoogde prestaties te leveren, alsmede voldoen aan alle ten tijde van de totstandkoming van de Overeenkomst en ten tijde van de feitelijke levering (zodra het geleverde op de overeengekomen plaats van levering door de Opdrachtgever in ontvangst is genomen) geldende normen, keurkenmerken, wetten en overheidsvoorschriften.

11.2 Het bepaalde in lid 1 van dit artikel geldt met dien verstande dat, indien de Opdrachtgever vóór opdrachtverlening bekend maakt dat hij op grond van het van toepassing zijnde bestek jegens de Principaal gehouden is voor de Werkzaamheden een bepaalde garantie te verstrekken, de Opdrachtnemer verplicht is jegens de

Opdrachtgever diezelfde garantie te verstrekken, tenzij de fabrieksgarantie uitgebreider is dan de hiervoor bedoelde, in welk geval die fabrieksgarantie geldt.

11.3 De in leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde garanties gelden (i) ingeval van Levering van Zaken vanaf de dag van levering, (ii) ingeval van onderaanneming, vanaf de dag van oplevering van het Project (dan wel deeloplevering van die Werkzaamheden) door de Opdrachtgever aan de Principaal en (iii) ingeval van geleverde technische componenten en installaties in het bijzonder, vanaf de dag van ingebruikname of inbedrijfstelling.

11.4 Onverminderd de overige aanspraken van de Opdrachtgever, zal de Opdrachtnemer alle tijdens de garantieperiode optredende gebreken voor eigen rekening op eerste aanzegging van en in overleg met de Opdrachtgever zo spoedig mogelijk herstellen.

11.5 Na vervanging of reparatie binnen de garantieperiode gaat voor het desbetreffende gedeelte van het geleverde de overeengekomen garantie opnieuw in.

11.6 De Opdrachtnemer is gehouden zijn organisatie zodanig in te richten en ingericht te houden dat van elk onderdeel en/of component van de levering de herkomst traceerbaar is op onder andere productie en herkomsthistorie.

Artikel 12: Prijs en hoeveelheid

12.1 Alle prijzen zijn vast, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Geen verrekening vindt plaats wegens stijging van lonen, prijzen en andere kostenverhogende factoren, tenzij anders is overeengekomen.

12.2 Alle prijzen gelden voor levering van de zaken franco en zijn inclusief alle in- en uitvoerrechten en overige heffingen en belastingen en inclusief alle kosten van verzekering, echter exclusief B.T.W. Ook valutaverschillen (verschillen in wisselkoers tussen het moment van bestellen en leveren/factureren) hebben geen invloed op de prijs.

12.3 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om verrekenbare hoeveelheden, zijn de in de Overeenkomst vermelde hoeveelheden zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en dient zonder dat de Opdrachtnemer gerechtigd is prijsaanpassing per eenheid te verlangen, zoveel meer of minder te worden geleverd als het Project vereist.

12.4 De Opdrachtnemer komt uitsluitend een beroep op vergoeding toe wegens kosten- verhogende omstandigheden, in geval en voor zover de Opdrachtgever dat beroep ook heeft op de Principaal.

Artikel 13: Facturering

13.1 De door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever te verzenden facturen dienen te voldoen aan de eisen, gesteld bij of krachtens de Wet op de Omzetbelasting 1968.

13.2 Indien artikel(en) 34 en/of 35 van de Invorderingswet 1990 van toepassing is/zijn dient de Opdrachtnemer op de gedagtekende en genummerde factuur tevens de volgende gegevens duidelijk en overzichtelijk te vermelden:

- het contractnummer;
- het Project en het projectnummer;
- het tijdvak en de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
- de omvang van de loonsom opgenomen in het gefactureerde bedrag;
- naam, adres en woonplaats van de Opdrachtnemer;
- BTW-nummer van de Opdrachtnemer;
- een opgave of de verleggingsregeling (als bedoeld in artikel 24b Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting 1968) al dan niet toepasselijk is. Bij toepasselijkheid met vermelding van "omzetbelasting verlegd". Indien niet toepasselijk met vermelding van het bedrag van de omzetbelasting;
- het nummer van de G-rekening van de Opdrachtnemer als bedoeld in artikel 18.4 (Ketenaansprakelijkheid/inlenersaansprakelijkheid).

13.3 Facturen van de Opdrachtnemer moeten worden ingediend met vermelding van het door de Opdrachtgever aangegeven Project, project-/order- of contractnummer alsmede de datum van de opdracht. De factuur dient uitsluitend digitaal ingediend te worden middels het emailadres zoals in de Overeenkomst staat vermeld, , tenzij een andere wijze van facturering is overeengekomen.

13.4 De facturen dienen vergezeld te gaan van door gemachtigde van de Opdrachtgever voor akkoord getekende ontvangstbonnen, alsmede de respectievelijk mandagenstaten..

13.5 De Opdrachtnemer is niet gerechtigd de factuur te verhogen met een zogenaamde kredietbeperkingstoeslag.

13.6 De Opdrachtnemer is verplicht de Opdrachtgever desgevraagd kosteloos alle inlichtingen te verschaffen voor zijn administratie of voor die van de Principaal.

13.7 De Opdrachtnemer zal op eerste verzoek van de Opdrachtgever de door deze verlangde zekerheid stellen.

13.8 Facturen die niet aan de in de voorgaande leden van dit artikel gestelde eisen voldoen, worden zonder in behandeling te worden genomen digitaal afgewezen en daarmee als geretourneerd beschouwd en worden niet betaald.

Artikel 14: Hulpmiddelen en Materialen

14.1 Tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen dient de Opdrachtnemer zelf zorg te dragen voor alle ten behoeve van uit te voeren Werkzaamheden benodigde hulpmiddelen en alle benodigd materieel, zoals steigers, hoogwerkers e.d. Alle transporten van materialen en materieel zijn voor rekening en risico van de Opdrachtnemer.

14.2 De Opdrachtnemer kan slechts met toestemming van de Opdrachtgever gebruikmaken van hulpmiddelen van de Opdrachtgever. Dat gebruik is voor rekening en risico van de Opdrachtnemer. De Opdrachtnemer zal de Opdrachtgever vrijwaken voor aanspraken van derden ter zake.

14.3 Indien en voor zover er voor de Werkzaamheden materialen benodigd zijn welke door de Opdrachtgever dienen te worden geleverd, zullen deze materialen op afroep aan de Opdrachtnemer worden geleverd. De zorg voor deze materialen is voor rekening en risico van de Opdrachtnemer. De Opdrachtnemer dient te zorgen voor een correcte ontvangst, opslag en transport van de materialen op het Project en voor eventuele retourzendingen.

Artikel 15: Vergunningen

15.1 De Oprachtnemer zal indien vereist zelf zorgdragen voor de vergunningen verband houdende met de uitvoering van zijn eigen Werkzaamheden als opgenomen in de (Hoofdaannemings) Overeenkomst.

15.2 De Oprachtnemer dient de voorschriften als gesteld in de voor het Project verleende vergunningen na te leven en in acht te nemen.

Artikel 16: Organisatie bouwplaats

16.1 De Oprachtnemer is verplicht uitsluitend de door de Oprachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen. De Oprachtgever kan echter de Principaal (of diens gemachtigde) schriftelijk verzoeken na overleg met de Oprachtnemer, diens orders en aanwijzingen rechtstreeks aan de Oprachtnemer te geven.

16.2 Algemeen of ter plaatse van het Project erkende, of door overheid dan wel krachtens CAO voorgeschreven rust- of feestdagen, vakantie- of andere vastgestelde of vast te stellen vrije dagen, gelden ook voor de Oprachtnemer en zijn medewerkers, die Werkzaamheden uitvoeren op het Project. Eventueel hieruit voortvloeiende meerkosten voor de Oprachtnemer zullen niet op de Oprachtgever verhaald kunnen worden.

16.3 De door de Oprachtnemer uit te voeren Werkzaamheden dienen binnen de op de bouwplaats geldende werktijden te geschieden, waarbij de Oprachtnemer zich aanpast aan de vakantie-, werk- en schafttijden van de Oprachtgever. Indien de Oprachtgever verlangt dat gedurende het winterseizoen wordt doorgewerkt, is de Oprachtnemer verplicht hieraan zijn medewerking te verlenen.

16.4 De namen (voorzien van BSN nummer, nationaliteit, ID nummer, soort ID en vervaldatum) van door de Oprachtnemer op het Project tewerkgestelde werknemers dienen tijdig en voordat zij de bouwlocatie betreden aan de uitvoerder van het uit te voeren Project kenbaar te worden gemaakt. Indien dit niet of niet volledig heeft plaatsgevonden zal de toegang tot de bouwlocatie geweigerd kunnen worden.

16.5 De Oprachtgever heeft de bevoegdheid werknemers van de Oprachtnemer de toegang tot de bouwplaats te ontzeggen en/of deze te laten verwijderen, wegens niet identificeren, ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag etc.

16.6 Er dient tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden steeds een persoon aanwezig te zijn namens Oprachtnemer die de opdracht heeft orders en aanwijzingen van of namens de Oprachtgever op te volgen en deze onverwijld aan de Oprachtnemer over te brengen. De naam van deze persoon dient bekend te zijn gemaakt bij de uitvoerder van de Oprachtgever en bij de eventuele Bouwdirectie ter plaatse. Deze persoon dient zich bij aanvang, onderbreking of beëindiging van de Werkzaamheden te melden bij de uitvoerder van de Oprachtgever.

16.7 De Oprachtnemer verleent zijn medewerking aan het schoonhouden van de bouwplaats. Met name is hij verplicht voor eigen rekening het bij zijn Werkzaamheden vrijgekomen puin en bouwafval, waaronder gebruikt verpakkingsmateriaal, gereedschappen en materieel, alsmede restant materiaal en verbruiks zaken steeds op legale wijze en behoorlijk op te ruimen en conform de instructies met betrekking tot afvalscheiding die de Oprachtgever specifiek heeft opgelegd. Opruiming van het vrijgekomen puin etc. geschiedt in containers van de Oprachtnemer, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

16.8 Eventuele parkeerkosten zijn voor rekening van de Oprachtnemer.

16.9 Bij toepassing van zogenaamde wintervoorzieningen is de Oprachtnemer verplicht tot medewerking aan verlet bestrijdende maatregelen conform het Bureau Weerverletbestrijding van het Technisch Bureau Bouwnijverheid.

Artikel 17: Cessie en verpanding van vorderingen

17.1 Het is niet mogelijk voor Oprachtnemer om vorderingen die de Oprachtnemer ingevolge een Overeenkomst met de Oprachtgever heeft of zal verkrijgen op de Oprachtgever (waaronder het eventueel in de prijs begrepen verschuldigde bedrag aan premies sociale verzekeringen en loonbelasting, waarvoor de Oprachtgever ingevolge de wet aansprakelijk is) aan derden te cederen, te verpanden of anderszins te bezwaren of over te dragen. De vorderingen van Oprachtnemer op Oprachtgever zijn zodoende goederenrechtelijk niet overdraagbaar, en daardoor tevens niet te verpanden, in de zin van artikel 3:83 lid 2 BW, respectievelijk artikel 3:98 jo. 3:83 lid 2 BW.

17.2 Oprachtnemer mag te allen tijde Oprachtgever schriftelijk verzoeken om de goederenrechtelijke niet-overdraagbaarheid van een duidelijk bepaalde en gedefinieerde vordering c.q. vorderingen op te heffen. De niet-overdraagbaarheid van de duidelijk bepaalde en gedefinieerde vordering c.q. vorderingen is pas opgeheven nadat dit schriftelijk is bevestigd door Oprachtgever.

Artikel 18: Diverse wet- en regelgeving

18.1 Oprachtnemer is verplicht aan alle voorschriften te voldoen van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav), de Wet allocatie arbeidskrachten intermediairs (WAADI), de Wet aanpak Schijnconstructies (WAS) en de Wet op de identificatieplicht (WID). Oprachtnemer vrijwaart Oprachtgever van enige boetes en/of sancties en/of schade (als inkomensderving of aanspraken van Principaal en/of derden) wegens overtreding van deze wettelijke voorschriften.

18.2 De Oprachtnemer verplicht zich bij de uitvoering van de Werkzaamheden alle relevante normen en voorschriften na te leven en in acht nemen.

18.3 Oprachtnemer garandeert de voor hem toepasselijke CAO('s) na te leven en aan zijn wettelijke verplichtingen tot afdracht van premies, sociale verzekeringen, alsmede van loonbelasting inclusief premies volksverzekeringen te voldoen (alsmede in het kader van de Wet Ketenaansprakelijkheid).

18.4 In het kader van de naleving van de Wet Ketenaansprakelijkheid en de inleners-aansprakelijkheid zorgt de Oprachtnemer dat er te allen tijde een G-rekening beschikbaar is.

18.5 De verplichtingen van de Oprachtnemer omvatten mede:

a. het op verzoek van de Oprachtgever tonen van zijn inschrijving in het Handelsregister, alsmede het opgeven van zijn BTW-nummer en van het nummer van zijn vestigingsvergunning, voor zover deze voor de uitoefening van zijn bedrijf vereist is;

b. het op verzoek van de Oprachtgever, voordat medewerkers de Werkzaamheden aanvangen, overhandigen van een staat, bevattende de namen van alle werknemers die door hem direct of indirect te werk zijn gesteld;

c. het wekelijks verstrekken van een door de uitvoerder getekend mandagenregister ter zake van de aan hem opgedragen Werkzaamheden. In geval van buitenlandse werknemers is de Oprachtnemer verplicht voor iedere werknemer een Nederlands BSN nummer aan te vragen en hiervan opgaf te doen aan de Oprachtgever indien in Nederland belastingplicht ontstaat;

d. het eenmaal per drie maanden, of zoveel vaker als de Oprachtgever wenst, aan de Oprachtgever verstrekken van een verklaring inzake zijn afdracht van loonbelasting en premies sociale verzekeringen. Indien de Oprachtnemer is aangesloten bij de Stichting Normering Arbeid kan worden volstaan met een kopie van het meest actuele NEN-4400 certificaat;

e. het vrijwaren van de Oprachtgever voor de aansprakelijkheid van de Oprachtgever jegens en boetes opgelegd door de Principaal en/of derden wegens het niet naleven door de Oprachtnemer van zijn verplichtingen ingevolge de Overeenkomst, dan wel ingevolge de wet;

f. De door de Oprachtgever aan de Oprachtnemer te verrichten betalingen zullen voorts geschieden onder de voorwaarde dat voorafgaande aan tewerkstelling de Oprachtgever op de hoogte wordt gesteld wanneer op het werk werknemers uit andere EU-landen dan Nederland te werk worden gesteld, onder vermelding van de namen en geboortedata van de desbetreffende werknemers en onder overlegging van bewijzen (zoals bijvoorbeeld een A1-formulier) waaruit blijkt dat de sociale verzekeringspremies voor deze werknemers voor de duur van de te verrichten Werkzaamheden in het desbetreffende andere EU-land worden afgedragen. Daarnaast dient, indien van toepassing, een kopie van het EHIC (European Health Insurance Card) te worden overgelegd op basis waarvan in Nederland medische zorg kan worden verleend.

18.7 Indien de Oprachtgever redelijkerwijs tot het oordeel kan komen dat de Oprachtnemer ter zake van de Werkzaamheden een hoger bedrag aan premies sociale verzekeringswetten, loonbelasting en premies volksverzekeringen verschuldigd zal zijn dan het percentage dat in de Overeenkomst is vastgesteld, kan hij dat percentage wijzigen.

18.8 Indien op grond van de wet de Oprachtgever aansprakelijk wordt gesteld en daardoor gehouden is niet betaalde (voorschot)premies, sociale verzekeringen en belastingen te betalen, heeft de Oprachtgever verhaal op de Oprachtnemer voor het gehele bedrag, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door de Oprachtgever.

18.9 Indien de Oprachtnemer zijn verplichtingen op grond van de voor hem toepasselijke CAO('s) jegens zijn werknemers niet nakomt en de Oprachtgever aansprakelijk wordt gesteld deze verplichtingen na te komen, heeft de Oprachtgever jegens de Oprachtnemer verhaal voor het gehele bedrag te vermeerderen met wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door de Oprachtgever.

18.10 Indien de Oprachtnemer en/of de door hem ingeschakelde derden niet meer aan hun betalingsverplichtingen uit hoofde van de wet kunnen voldoen, dient de Oprachtnemer binnen vijf werkdagen vanaf de dag dat de betalingsonmacht is ontstaan, de Oprachtgever daarvan op de hoogte te stellen, bij gebreke waarvan de Oprachtnemer jegens de Oprachtgever van rechtswege in verzuim is. De Oprachtgever is alsdan gerechtigd zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist,

de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbonden te verklaren, onverminderd zijn recht op schadevergoeding.

18.11 De Oprachtnemer garandeert dat er tijdens de Werkzaamheden op het werk een persoon aanwezig is die zowel in het Nederlands als in de betreffende vreemde taal met de werknemers van de Oprachtnemer kan communiceren.

18.12 De werknemers van de Oprachtnemer dienen aan te tonen dat arbeid voor hen vrij is toegestaan of dienen te beschikken over een geldige tewerkstellingsvergunning wanneer zij niet beschikken over de Nederlandse nationaliteit, Zwitserse nationaliteit of de nationaliteit van een van de landen van de Europese Economische Ruimte (EER) met uitzondering van Kroatië.

18.13 De werknemers van de Oprachtnemer dienen altijd (ook op de werkplek) een geldig identiteitsbewijs en, voor zover van toepassing, een geldige tewerkstellingsvergunning, te kunnen tonen. De Oprachtgever kan hen hierop periodiek (steekproefsgewijs) controleren. Indien een vereist document ontbreekt, zal de Oprachtgever hem de toegang tot het werk ontzeggen of van het werk verwijderen. Indien de Oprachtgever hierdoor schade lijdt, zal deze schade volledig op de Oprachtnemer worden verhaald.

18.14 De Oprachtnemer zal op eerste verzoek van de Oprachtgever ervoor zorgdragen dat alle documenten, (waaronder ID's van buitenlandse werknemers), waarvan de Oprachtgever in het kader van de WID, WAV een afschrift verlangt, aan de Oprachtgever worden overgelegd.

18.15 Oprachtnemer legt alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van de Werkzaamheden op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast.

18.16 Oprachtnemer verschaft desgevraagd aan bevoegde instanties inzage in deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie. Indien uit de audit naar voren komt dat Oprachtnemer niet aan de

verplichtingen genoemd in bovenstaande leden voldoet, komen de kosten van de audit, alsmede bijbehorende kosten, voor rekening van de Oprachtnemer.

18.17 Oprachtnemer verschaft desgevraagd aan Oprachtgever, dan wel aan een door Oprachtgever daartoe gemachtigde, inzage in deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien deze dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van de Werkzaamheden alsmede bij het constateren van onregelmatigheden.

18.18 Oprachtnemer vrijwaart Oprachtgever tegen alle aanspraken van derden met betrekking tot loonbetaling die voortvloeien uit Werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van de uitvoering van de Werkzaamheden alsmede tegen eventueel aan de Oprachtgever en/of derden opgelegde boetes als gevolg van overtreding van de WID en WAV.

Rechten en verplichtingen Oprachtgever

Artikel 19: Compensatie

19.1 De Oprachtgever is gerechtigd tot compensatie van de in verband met de Overeenkomst aan de Oprachtnemer verschuldigde bedragen, met hetgeen hij zelf of één van de overige dochtermaatschappijen van Remmers Bouwgroep, dan wel een minderheidsdeelneming/bouwcombinatie waarin een dochtermaatschappij van Remmers Bouwgroep deelneemt, van de Oprachtnemer te vorderen heeft, ook uit hoofde van enige andere Overeenkomst. De Oprachtgever is daarbij niet gebonden aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende verhouding tussen hetgeen op de G-rekening en hetgeen op de gewone rekening van de Oprachtnemer gestort dient te worden en is mitsdien gerechtigd de in compensatie te brengen vordering geheel of in de door zijn gewenste omvang te compenseren met hetgeen hij ten gunste van de gewone rekening van de Oprachtnemer verschuldigd is.

19.2 De Oprachtgever bedingt bij wijze van derdenbeding ten behoeve van de ondernemingen die met hem in een groep zijn verbonden als bedoeld in artikel 2:24b BW, dat deze ondernemingen vorderingen van Oprachtnemer op hen kunnen verrekenen met vorderingen die Oprachtgever op Oprachtnemer heeft.

Artikel 20: Opschortingsrechten

20.1 De Oprachtnemer verklaart afstand te doen van zijn recht zijn verplichtingen ingevolge de Overeenkomst op te schorten.

20.2 De Oprachtgever is, onverminderd de (opschortings)rechten die de Oprachtgever op grond van de wet toekomen, gerechtigd zijn betalingsverplichtingen op te schorten indien de Oprachtnemer tekortschiet, dan wel tekort dreigt te schieten in de nakoming van zijn verplichtingen, ongeacht of deze tekortkoming toerekenbaar is.

20.3 De Oprachtnemer doet uitdrukkelijk afstand van zijn retentierecht.

Artikel 21: Betaling en eindafrekening

21.1 Indien de Oprachtnemer aan al zijn verplichtingen uit de Overeenkomst heeft voldaan, kan de Oprachtnemer de overeengekomen prijs aan de Oprachtgever factureren, waarna betaling door de Oprachtgever zal geschieden binnen zestig (60) dagen, tenzij een afwijkende betalingstermijn in de Overeenkomst is opgenomen.

21.2 Op het moment dat Oprachtgever niet binnen zestig (60) dagen, dan wel de afwijkende betalingstermijn tot betaling overgaat van de in het vorige lid benoemde factuur, is Oprachtnemer maximaal gerechtigd tot het vorderen van de wettelijke rente ex artikel 6:119 Burgerlijk Wetboek alsmede € 40,00 buitengerechtelijke incassokosten.

21.3 De betalingen zullen geschieden op basis van een overeen te komen termijnschema, en bij het ontbreken van dit termijnschema, na de laatste levering (ingeval Levering van zaken) c.q. na oplevering van zijn Werkzaamheden (in geval van Uitvoering van werken). De Oprachtgever zal slechts betalen:

- zodra de Werkzaamheden of het gedeelte waarop een (termijn)betaling betrekking heeft door de Oprachtnemer naar genoegen zijn uitgevoerd;
- na ontvangst door de Oprachtgever van een factuur conform het bepaalde in artikel 13 (Facturering); en
- nadat de Oprachtnemer hem desgevraagd heeft aangetoond, dat hij de bij het Project betrokken werknemers het hun toekomende heeft betaald, alsmede dat hij de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonheffing heeft betaald.

21.4 De Oprachtnemer is gehouden zijn eindafrekening binnen 4 weken na oplevering van zijn Werkzaamheden bij de Oprachtgever in te dienen. Indien de Principaal en de Oprachtgever een onderhoudstermijn zijn overeengekomen, dient de eindafrekening binnen 4 weken na afloop van die onderhoudstermijn te zijn ingediend.

21.5 Betalingen of factureringen kunnen onverminderd het bovenstaande eerst geschieden, nadat de door de Oprachtnemer ondertekende en ongewijzigde kopie van de Overeenkomst door de Oprachtgever is terugontvangen.

21.6 Betaling door de Oprachtgever voor de (gedeelten van) de Werkzaamheden ontslaat de Oprachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de Overeenkomst of de wet.

21.7 Indien door in gebreke blijven of onvermogen van de Oprachtnemer, de Oprachtgever zijn Werkzaamheden geheel of gedeeltelijk uitvoert, of door anderen doet uitvoeren, heeft de Oprachtgever het recht om voor rekening van de Oprachtnemer rechtstreeks aan onderaannemers en leveranciers van de Oprachtnemer een billijke vergoeding uit te keren voor de Werkzaamheden, waarvoor deze nog geen betaling heeft genoten.

De Oprachtgever gaat hiertoe niet over dan na de Oprachtnemer ter zake te hebben gehoord. De betaling van Oprachtgever strekt in mindering op de totaalsom.

Artikel 22: Inspectie en keuring

22.1 De Oprachtgever en/of de Principaal en/of de Bouwdirectie hebben te allen tijde het recht de Werkzaamheden te inspecteren of te keuren. Alsdan zal de Oprachtnemer zorgen voor zodanige faciliteiten als daarvoor redelijkerwijs kunnen worden verlangd.

22.2 De kosten van de inspectie en/of keuring komen ten laste van de Oprachtnemer in geval de Werkzaamheden door de Oprachtgever en/of Principaal en/of Bouwdirectie worden afgekeurd.

22.3 Inspectie of goedkeuring ontslaat de Oprachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de Overeenkomst of de wet.

Diversen

Artikel 23: Intellectueel eigendom

23.1 Alle (aanspraken op) bestaande en toekomstige intellectuele eigendomsrechten, in het bijzonder maar niet beperkt tot merkrechten, databankrechten, knowhow en auteursrechten (de "IE-rechten"), met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit of ontstaan in het kader van de Werkzaamheden dan wel de Overeenkomst (het "Resultaat"), berusten bij Oprachtgever. Oprachtnemer draagt hierbij de (aanspraken op) de IE-rechten – voor zover nodig – (bij voorbaat) om niet over aan Oprachtgever welke overdracht en levering Oprachtnemer hierbij (bij voorbaat) aanvaardt.

23.2 Oprachtgever en Oprachtnemer erkennen uitdrukkelijk dat artikel 23.1 dient te worden gezien als de akte van overdracht van de (toekomstige) IE-rechten op het Resultaat. Voor zover de hiervoor genoemde overdracht niet resulteert in de overdracht van de IE-rechten aan Oprachtgever (bij voorbaat), zal Oprachtnemer op ieder eerste schriftelijke verzoek van Oprachtgever onmiddellijk iedere handeling verrichten ten behoeve van de overdracht van de IE-rechten, waaronder maar niet beperkt tot het tekenen van een schriftelijke overdrachtsakte of enig ander document dat tot doel heeft dat de IE-rechten op het Resultaat worden overgedragen aan Oprachtgever. In dit verband verleent Oprachtnemer hierbij aan Oprachtgever tevens een onherroepelijke volmacht om namens Oprachtnemer al hetgeen te verrichten dat noodzakelijk is voor de overdracht van de IE-rechten op het Resultaat aan Oprachtgever.

23.3 Oprachtnemer doet afstand van zijn persoonlijkheidsrechten in de zin van art. 25 Auteurswet.

23.4 Ter verduidelijking, maar zonder daarmee enige beperking aan te brengen, verklaren partijen dat de overdracht krachtens artikel 23.1 meebrengt dat Oprachtgever het Resultaat en de daarop rustende IE-rechten mag gebruiken respectievelijk (laten) exploiteren op welke wijze en in welke vorm dan ook, zonder dat daaraan enige beperking is verbonden.

23.5 De overdracht van de IE-rechten vindt plaats zonder dat Oprachtgever daarvoor aan Oprachtnemer enige vergoeding verschuldigd is. In het door Oprachtnemer genoten vergoeding voor haar in opdracht van Oprachtgever verrichte Werkzaamheden wordt de Oprachtnemer voor deze overdracht geacht te zijn gecompenseerd.

23.6 Alle eigendoms- en IE-rechten op tekeningen, berekeningen, modellen, werkwijzen, computerbestanden en andere informatie (draggers) en bescheiden (al dan niet van elektronische aard) (het "Materiaal"), die de Oprachtgever in het kader van de Overeenkomst aan de Oprachtnemer heeft verstrekt, berusten bij de Oprachtgever. Het materiaal dient op eerste verzoek van de Oprachtgever aan de Oprachtgever te worden geretourneerd, voor rekening van de Oprachtnemer.

23.7 De Oprachtnemer garandeert dat de uitvoering van de Overeenkomst geen inbreuk op enig IE-recht van derden zal opleveren. De Oprachtnemer vrijwaart de Oprachtgever zonder enige beperking voor aanspraken van derden wegens inbreuk op deze IE-rechten. De uit dit lid voortvloeiende verplichtingen van de Oprachtnemer blijven ook na beëindiging van de Overeenkomst voortduren.

Artikel 24: Aansprakelijkheid

24.1 De Oprachtnemer is aansprakelijk voor (gevolg)schade die Oprachtgever of derden, daaronder begrepen de Principaal, lijdt c.q. lijden in verband met de uitvoering van de Overeenkomst.

24.2 De Oprachtnemer is aansprakelijk voor administratieve boeten en/of andere straf- maatregelen die worden opgelegd aan de Oprachtgever, de Principaal en/of derden ten gevolge van een doen en/of nalaten van de Oprachtnemer.

24.3 Oprachtnemer zal de Oprachtgever vrijwaren voor aanspraken van derden ter zake en de Oprachtgever zo nodig schadeloos stellen.

Artikel 25: Ontbinding / opzegging

25.1 Elke tussen de Oprachtgever en Oprachtnemer overeengekomen termijn voor de nakoming door de Oprachtnemer van zijn verplichtingen is een fatale termijn, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Door het enkele verstrijken van een in de Overeenkomst genoemde termijn is de Oprachtnemer in verzuim. Door de Oprachtgever aan Oprachtnemer gestuurde aanmaningen doen daaraan niet af.

25.2 In de volgende gevallen is de Oprachtnemer van rechtswege in verzuim en is de Oprachtgever gerechtigd, zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst vereist is, de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbonden te verklaren of op te zeggen, zulks onverminderd zijn recht tot schadevergoeding en onverminderd de Oprachtgever toekomstige rechten op grond van de wet:

- indien de Oprachtnemer een of meer van zijn materiële contractuele verplichtingen niet of niet tijdig of niet volledig nakomt, of de Oprachtgever uit een mededeling van de Oprachtnemer moet afleiden dat deze in de nakoming van zijn verplichtingen tekort zal schieten;
- opzegging of ontbinding van de Hoofdaannemingsovereenkomst;
- ingeval van (een aanvraag tot):
  - faillissement,
  - (voorlopige) surseance van betaling,
  - (gedeeltelijke) liquidatie
  - onder curatele stelling,

van de Oprachtnemer of van de (rechts)persoon die zich voor de verplichtingen van de Oprachtnemer garant heeft gesteld of zekerheid heeft verstrekt;

- indien activa van de Oprachtnemer onder bewind worden gesteld;

- e. indien de Ondernemer (onderdelen van) zijn onderneming of de zeggenschap daarover geheel of gedeeltelijk overdraagt, zijn onderneming geheel of gedeeltelijk stillegt, dan wel er anderszins sprake is van staking van de bedrijfsuitoefening;
- f. indien op de zaken of een gedeelte van de zaken van de Ondernemer conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
- g. indien de Ondernemer zijn verplichtingen uit de Overeenkomst door overmacht niet kan nakomen;
- h. indien de Ondernemer komt te overlijden;
- i. indien de Ondernemer enig wettelijk voorschrift schendt, dan wel een boete of een andere maatregel opgelegd krijgt;
- j. indien door Principaal is vastgesteld dat Ondernemer niet (meer) aan de in het kader van de aanbestedingsprocedure van de Hoofdaannemingsovereenkomst gestelde geschiktheidseisen voldoet, dan wel sprake is van een uitsluitingsgrond. Tevens is de Ondernemer in genoemde gevallen gerechtigd de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk voor rekening en risico van de Ondernemer aan een of meer derden op te dragen.
- 25.3 Indien een partij gebruik maakt van het in de voorafgaande leden bedoelde recht, wordt de wederpartij schriftelijk in kennis gesteld van de gehele of gedeeltelijke ontbinding of opzegging van de Overeenkomst.
- 25.4 Bij (gedeeltelijke) ontbinding of opzegging heeft de Ondernemer, onverminderd zijn recht op vergoeding van schade en kosten het recht te zijner keuze:
- a. voor rekening van de Ondernemer de reeds geleverde, maar niet (meer) te gebruiken zaken naar hem terug te sturen en/of het reeds uitgevoerde werk af te breken / en de voor deze Werkzaamheden reeds gedane betalingen terug te vorderen;
- b. de Werkzaamheden zelf of door derden te laten voltooien, eventueel na schriftelijke kennisgeving, met gebruikmaking van de reeds door de Ondernemer geleverde zaken en de door de Ondernemer gebruikte materialen, materieel e.d. al dan niet tegen een achteraf overeen te komen redelijke vergoeding.
- 25.5 De vorderingen die de Ondernemer op Ondernemer ten gevolge van de ontbinding of opzegging van de Overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten, zijn terstond en geheel opeisbaar.
- 25.6 De Ondernemer is verplicht (een aanvraag van) faillissement en een (dreiging van) beslaglegging onverwijld schriftelijk aan de Ondernemer te melden.

Artikel 26: Geschillenbeslechting en toepasselijk recht

- 26.1 Alle geschillen – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de Overeenkomst of van overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel zijn, tussen de Ondernemer en de Ondernemer mochten ontstaan, worden beslecht op gelijke wijze als in de Hoofdaannemingsovereenkomst is voorzien. Indien de Ondernemer geen Ondernemer heeft, of indien tussen de Ondernemer en de Principaal geen geschillenregeling is overeengekomen, worden geschillen tussen de Ondernemer en de Ondernemer, met uitzondering van de gewone rechter, beslecht door de Raad van Arbitrage voor de Bouw, met dien verstande dat de Ondernemer bevoegd blijft een geschil voor te leggen aan de volgens de wet bevoegde rechter.
- 26.2 De Overeenkomst wordt uitsluitend door Nederlands recht beheerst. Toepassing van het Weens Koopverdrag 1980 (CISG: Convention on the International Sales of Goods) is uitgesloten.

II A BIJZONDER GEDEELTE: INKOOPVOORWAARDEN

Artikel 27: Wijze van levering

- 27.1 Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, geschiedt de levering franco werk. Het transport van de zaken vindt derhalve voor rekening en risico van de Ondernemer plaats.
- 27.2 Breuk en/of beschadiging ontstaan bij het laden, transport en/of bij het lossen en tassen, zijn voor rekening van de Ondernemer, tenzij Ondernemer aantoonbaar dat de schade is ontstaan door schuld van (werknemers van) de Ondernemer.
- 27.3 Lossen en tassen buiten de normale werktijden van de Ondernemer kan alleen plaatsvinden na diens voorafgaande schriftelijke goedkeuring, tenzij bij Overeenkomst anders is bepaald.
- 27.4 De zaken moeten behoorlijk en milieuvriendelijk zijn verpakt. De Ondernemer is aansprakelijk voor schade aan personen of zaken veroorzaakt door onvoldoende verpakking en/of beschadiging of vernieling van deze verpakking. De Ondernemer heeft te allen tijde het recht de (transport) verpakkingsmaterialen voor rekening van de Ondernemer aan deze te retourneren.

Artikel 28: Plaats van levering

- 28.1 De Ondernemer zal de zaken leveren op de plaats zoals vermeld in de Overeenkomst. Is geen zodanige plaats afgesproken, dan zal levering geschieden op de bouwplaats, waarbij de exacte plaats van levering op de bouwplaats wordt bepaald in nauw overleg met de Ondernemer.
- 28.2 Indien de Ondernemer vóór de levering verlangt, dat de zaken op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd, zal de Ondernemer gebonden zijn hieraan te voldoen voor zoverre dit redelijkerwijs van hem verlangd kan worden.

Artikel 29: Tijdstip van levering

- 29.1 De leveringen dienen op het in de Overeenkomst vastgestelde tijdstip te geschieden/ plaats te vinden dan wel overeenkomstig het door de Ondernemer vastgestelde schema. Bij overschrijding van de levertijd is de Ondernemer zonder nadere ingebrekestelling in verzuim en gehouden alle daardoor door de Ondernemer geleden schade op eerste verzoek te vergoeden.

- 29.2 De Ondernemer is gebonden aan het in de Overeenkomst vastgestelde tijdstip van levering, dan wel het door de Ondernemer vastgestelde leveringsschema, met dien verstande dat de Ondernemer gerechtigd is het tijdstip c.q. het schema van levering nader vast te stellen door afroep en daarmee in te passen in de voortgang van het Project, zulks zonder dat dit de Ondernemer aanspraak geeft op prijswijziging of enig andere vorm van vergoeding, tenzij een en ander onredelijk bezwarend is voor Ondernemer.
- 29.3 De Ondernemer is daarnaast gerechtigd indien de voortgang van het Project zulks vereist, de volgorde van de door de Ondernemer te verrichten leveringen nader te bepalen, ook indien in de Overeenkomst een bepaalde volgorde is opgenomen.
- 29.4 Indien om welke reden ook de Ondernemer niet in staat is de zaken op het overeengekomen tijdstip via het vastgestelde schema in ontvangst te nemen, zal de Ondernemer de zaken bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd zijn.
- 29.5 De Ondernemer is jegens de Ondernemer aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de Principaal en/of de Bouwdirectie aan de Ondernemer worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten van) het Project, ten gevolge van aan de Ondernemer toe te rekenen vertraging.
- 29.6 De leveringen zijn slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Ondernemer.

Artikel 30: Eigendomsovergang;

risico, aanvaarding, ter beschikking gestelde zaken

- 30.1 De eigendom van te leveren en/of te vervaardigen zaken wordt geacht over te zijn gegaan op Ondernemer op het moment waarop de zaken als zijnde bestemd voor de Ondernemer worden gesepareerd c.q. aangeduid dan wel op het moment waarop de Ondernemer aan zijn (gedeeltelijke) betalingsverplichting heeft voldaan. Het risico van de te leveren en/of te vervaardigen zaken blijft bij Ondernemer tot het moment dat deze door de Ondernemer in ontvangst zijn genomen.
- 30.2 Door de Ondernemer ter beschikking gestelde zaken zijn en blijven onder alle omstandigheden eigendom van de Ondernemer en zullen als zodanig op voor derden herkenbare wijze door de Ondernemer gekenmerkt en geïndividualiseerd worden; bedoelde zaken worden geacht in goede staat te zijn en conform de vereiste specificaties, tenzij de Ondernemer binnen vier werkdagen na ontvangst schriftelijk heeft gereclameerd. De Ondernemer zal op eerste verzoek van de Ondernemer de bedoelde zaken aanwijzen en die zaken aan de Ondernemer af- en overgeven.
- 30.3 In geval van afkeuring van de geleverde zaken door de Ondernemer blijven de geleverde zaken eigendom van de Ondernemer en wordt ook het risico geacht bij de Ondernemer te zijn gebleven en derhalve nimmer op de Ondernemer te zijn overgegaan. De Ondernemer is in dat geval niet gehouden zijn verplichtingen uit de Overeenkomst na te komen. De Ondernemer zal de Ondernemer in dat geval crediteren voor reeds in rekening gebrachte bedragen en zal reeds door de Ondernemer betaalde bedragen onverwijld aan de Ondernemer terugbetalen.

Artikel 31: Acceptatie en weigering

- 31.1 De levering wordt eerst geacht door de Ondernemer te zijn aanvaard, wanneer deze levering is goedgekeurd.
- 31.2 De Ondernemer en/of de Principaal en/of de Bouwdirectie hebben de bevoegdheid binnen een redelijke termijn het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waarbinnen moet worden gereclameerd, indien en voor zover deze door de Ondernemer mochten worden toegepast, tegenover de Ondernemer niet gelden.
- 31.3 Ingeval van afkeuring zal de Ondernemer de Ondernemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. De Ondernemer zal afgekeurde zaken op eerste verzoek voor zijn rekening afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde zaken is de Ondernemer gerechtigd deze voor rekening en risico van de Ondernemer te retourneren.

Artikel 32: Retourzendingen; emballage

- 32.1 Wanneer standaard handelszaken door wijzigingen in het bestek, of door andere buiten schuld van de Ondernemer liggende oorzaken overcompleet raken, moeten deze door de Ondernemer tegen de gefactureerde prijs worden teruggenomen.

II B BIJZONDER GEDEELTE: ONDERAANEMINGS- VOORWAARDEN

Artikel 33: Aanvang en oplevering van de Werkzaamheden; termijnen

- 33.1 De Ondernemer zal met de uitvoering van de Werkzaamheden een aanvang nemen op het tijdstip, vermeld in de Overeenkomst. Indien in de Overeenkomst geen datum en/of tijdstip waarop de Ondernemer met de Werkzaamheden zal aanvangen is vermeld, zal de Ondernemer deze bepalen. De Ondernemer voert de Werkzaamheden uit overeenkomstig het van de Ondernemer ontvangen tijdschema en levert zijn Werkzaamheden op, op het tijdstip zoals vermeld in de Overeenkomst.
- 33.2 De Werkzaamheden worden als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig het bepaalde in artikel 34 (Opneming en goedkeuring) is opgenomen en goedgekeurd.
- 33.3 De Ondernemer heeft het recht de volgorde van de uit te voeren Werkzaamheden te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schade en kosten te zijn gehouden.
- 33.4 Indien de Ondernemer zijn verplichtingen niet op het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht de Ondernemer hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen.

33.5 De Oprachtnemer is jegens de Oprachtgever aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen die door de Principaal en/of de Bouwdirectie aan de Oprachtgever worden opgelegd wegens te late oplevering van (gedeelten van) de Werkzaamheden ten gevolge van een vertraging van Oprachtnemer. De Oprachtgever heeft het recht deze boetes en kortingen geheel (ook al betreft de tekortkoming slechts een gedeelte van de Werkzaamheden) te verhalen op de Oprachtnemer, bijvoorbeeld door inhouding op de betalingen die de Oprachtgever nog aan de Oprachtnemer verschuldigd is.

Artikel 34: Opneming en goedkeuring

34.1 De Oprachtnemer zal zijn Werkzaamheden uitvoeren naar de eisen van goed en deugdelijk werk, zoals deze door de Oprachtgever en/of de Principaal en/of de Bouwdirectie zijn gesteld, en overeenkomstig hetgeen daarover in de Overeenkomst is bepaald.

34.2 Opneming van de Werkzaamheden geschiedt op een – tot de Oprachtgever – gerichte aanvraag van de Oprachtnemer waarin de Oprachtnemer aangeeft op welke dag de Werkzaamheden gereed zullen zijn. De aanvraag geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.

34.3 De opneming geschiedt zo spoedig mogelijk na de in lid 2 van dit artikel bedoelde dag. De dag en het tijdstip van opneming wordt aan de Oprachtnemer zo spoedig mogelijk, zo mogelijk ten minste drie dagen voor de opneming kenbaar gemaakt.

De Oprachtgever kan verlangen dat de Oprachtnemer of diens gemachtigde bij de opneming aanwezig is.

34.4 Nadat de Werkzaamheden zijn opgenomen, wordt aan de Oprachtnemer zo spoedig mogelijk medegedeeld of deze al dan niet zijn goedgekeurd, in het laatste geval met opgave van redenen voor de onthouding van de goedkeuring. De mededeling geschiedt schriftelijk, tenzij anders overeengekomen.

34.5 De heropneming na onthouding van goedkeuring geschiedt conform bovengenoemde bepalingen.

34.6 De Oprachtnemer zal de afgekeurde Werkzaamheden en/of onderdelen daarvan op eerste verzoek van de Oprachtgever herstellen of vervangen, zonder dat de Oprachtgever tot enige extra vergoeding gehouden zal zijn, onverminderd het recht tot ontbinding en schadevergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten.

34.7 Opneming of goedkeuring ontslaat de Oprachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeien uit de tussen partijen gesloten Overeenkomst of de wet.

34.8 Bij afkeuring van de Werkzaamheden of een onderdeel daarvan heeft de Oprachtgever voorts het recht de betaling van de op deze Werkzaamheden of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs op te schorten.

Artikel 35: Onderhoudstermijn

35.1 De onderhoudstermijn vangt aan de dag na oplevering van de Werkzaamheden door de Oprachtnemer aan de Oprachtgever en eindigt op het moment dat de onderhouds- termijn die voor het totale Project tussen de Principaal en de Oprachtgever is overeengekomen eindigt, tenzij bij de Overeenkomst anders is bepaald. In het geval

de onderhoudstermijn niet bij (Hoofdaannemings) Overeenkomst is overeengekomen, eindigt de onderhoudstermijn twaalf maanden na oplevering van het Project door de Oprachtgever aan de Principaal.

35.2 De Oprachtnemer is gehouden de gebreken die gedurende de onderhoudstermijn aan de dag treden op eerste aanzegging van de Oprachtgever voor eigen rekening tot genoegen van de Oprachtgever en binnen een door de Oprachtgever in billijkheid te stellen termijn te herstellen.

35.3 Na afloop van de onderhoudstermijn zullen de Werkzaamheden wederom worden opgenomen om te constateren of de Oprachtnemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

Artikel 36: Meer- en minderwerk

36.1 Meerwerk mag uitsluitend na goedkeuring door en na een schriftelijke opdracht van de Oprachtgever worden uitgevoerd. De Oprachtgever is slechts gehouden door hem schriftelijk opgedragen meerwerk te betalen. De verrekening van minderwerk wordt, tenzij schriftelijk anders overeengekomen, in onderling overleg bepaald.

36.2 In geen geval zullen als meerwerk of bijgekomen werk worden beschouwd en door de Oprachtgever worden betaald, Werkzaamheden die redelijkerwijs moeten worden aangemerkt als tot de Werkzaamheden behorend, teneinde de Werkzaamheden overeenkomstig de aard en de bedoeling van de opdracht en overeenkomstig de aan deugdelijk werk te stellen eisen te kunnen opleveren.

36.3 Voor meer- en/of minderwerk gelden, onverminderd het overige in dit artikel bepaalde en tenzij schriftelijk anders overeengekomen, de voorwaarden van de Hoofdaannemings- overeenkomst.

36.4 De Oprachtnemer heeft geen recht op betaling van meerwerk indien de Oprachtgever dit meerwerk niet betaald krijgt van zijn Principaal.

36.5 De hoeveelheden zijn niet verrekenbaar, tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat het gaat om verrekenbare hoeveelheden. De in de Overeenkomst vermelde hoeveelheden zijn zo nauwkeurig mogelijk opgegeven en er dient, zonder dat de Oprachtnemer gerechtigd is prijsaanpassing per eenheid te verlangen, zoveel meer of minder te worden geleverd als het Project vereist.